

คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ (กพอ.)

เดาเชพ

หัวใจ

ปลอจจรัช

เป็นสุข

สิทธิทางเพศ สิทธิด้านเอดส์ คือสิทธิมนุษยชน

(ร่าง) รายงาน
การวิเคราะห์นโยบายการตอบสนองต่อปัญหาเอดส์ในประเทศไทยโดยภาคประชาสังคม
: กรณีสิทธิทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

เวทีการประชุมระดับชาติ
เรื่อง กฎหมาย นโยบาย และสถานการณ์สิทธิมนุษยชนด้านเอดส์ในประเทศไทย
วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.
โรงแรมหลุยส์แทเวิร์น กรุงเทพมหานคร

โดย
คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ ประเทศไทย
Thai NGOs Coalition on AIDS (TNCA)

I

กระบวนการ
จัดทำรายงาน
และผู้จัดทำ

II

กรอบการมอง
และ
การวิเคราะห์

III

ข้อเสนอแนะ

I

**กระบวนการ
จัดทำรายงาน
และผู้จัดทำ**

ขบวนการวิเคราะห์และพัฒนางานรณรงค์ของ กพอ.ชาติ

ขบวนการวิเคราะห์และพัฒนางานรณรงค์ของ กพอ.ชาติ

กระบวนการทำงานวิเคราะห์นโยบายของทีมจับตานโยบาย

**เขียน
รายงาน**

**จัดการพูดคุย
แลกเปลี่ยนในเวทีและ
ทางกลุ่มอีเมล**

**จัดการทบทวนเอกสารต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง**

**ระดมมาตรการ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง
ได้รวม 17 ชิ้น**

ทีมจับตานโยบาย

รายชื่อคณะทำงานจับตาดโยบาย กพอ.ชาติ

น.ส. สุรรัตน์	ตรีมรรคา	กพอ.เหนือ
นาย นิวัตร	สุวรรณพัฒนา	กพอ.เหนือ/นักวิชาการอิสระ
น.ส. อุษา	เลิศศรีสันต์	มูลนิธิผู้หญิง
น.ส. สุพีชา	เบาทิพย์	มูลนิธิรักษ์ไทย
น.ส. สุไลพร	ชลวิไล	นักวิชาการอิสระ/เครือข่ายผู้หญิง
นาย นิมิตร	เทียนอุดม	กรรมการกพอ./มูลนิธิเข้าถึงเอดส์
น.ส. สุภัทรา	นาคะผิว	ประธาน กพอ./มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์
น.ส. กาญจนา	แกลงกิจ	ผู้ประสานงาน

ผู้เขียนหลัก : สุทธิดา มะลิแก้ว

II

**กรอบการมอง
และ
การวิเคราะห์**

**มองการเคารพสิทธิ และศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์
ผ่านเลนส์**

**เรื่องสิทธิทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์
ในการตอบสนองต่อปัญหาเอชไอวี/เอดส์ ของ
ประเทศไทย**

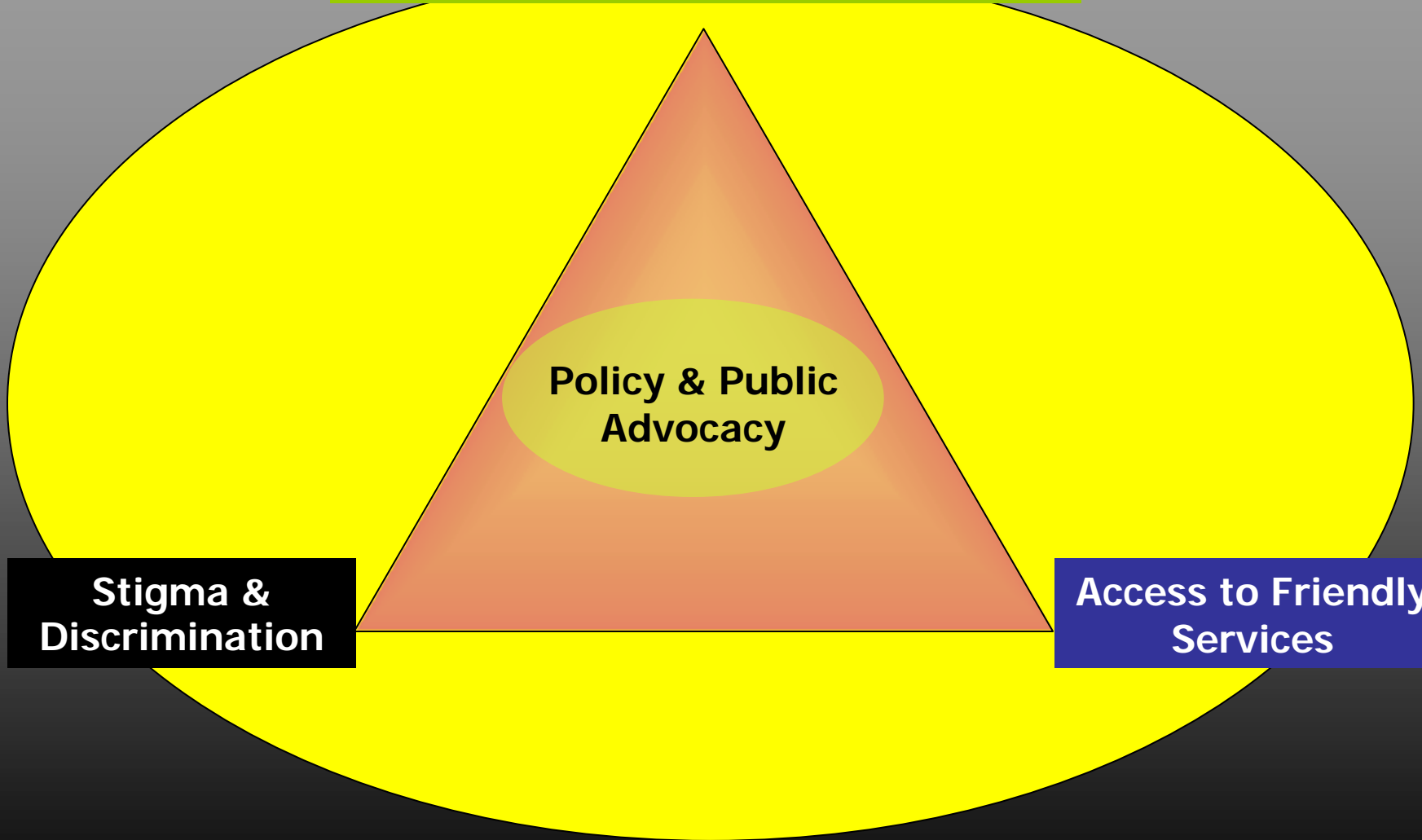
ประเด็นหลักสำคัญ 3 ประเด็นที่เสนอให้มีการทบทวน

Sexual and Reproductive Rights

Policy & Public
Advocacy

Stigma &
Discrimination

Access to Friendly
Services

กรอบการมองและการวิเคราะห์

ความมุ่งมั่น
ทางการเมือง

การส่งเสริม
และสนับสนุน
สิทธิ

กลไก

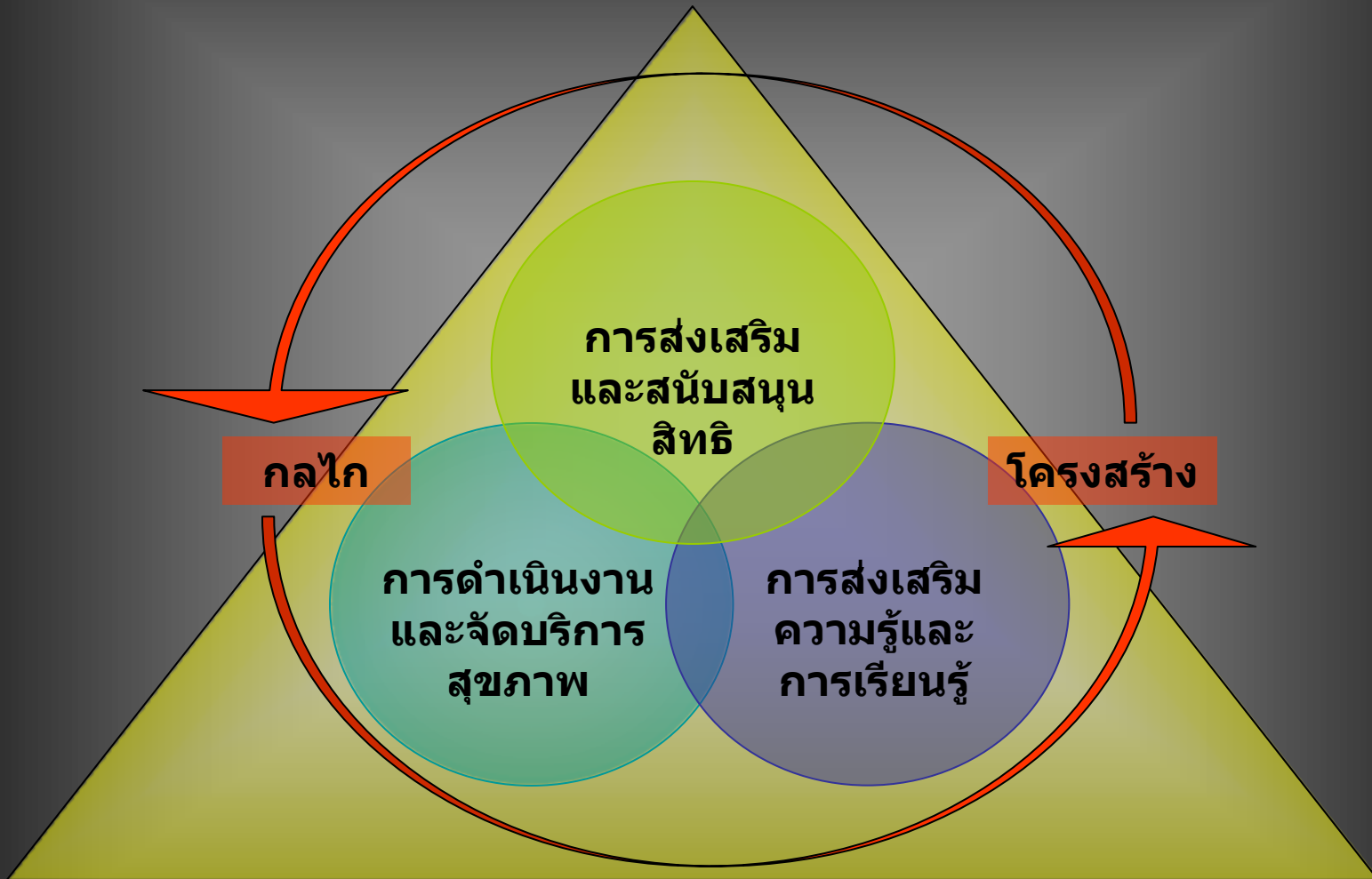
โครงสร้าง

การดำเนินงาน
และจัดบริการ
สุขภาพ

การส่งเสริม
ความรู้และ
การเรียนรู้

การมีส่วนร่วม
ของชุมชน

การระดม
ทรัพยากร

นโยบายด้านการดำเนินงานและการจัดบริการสุขภาพ

- แยกส่วน ส่งผลต่อการตีตรา เลือกปฏิบัติ
- ละเลยสิทธิทางเพศ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- มองไม่เห็นปัจจัย/เงื่อนไขความไม่เสมอภาค

Half by
2011

เน้นควบคุม/ป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อฯ โดยไม่
ส่งเสริมสิทธิและการตัดสินใจ

PICT

PMTCT

- เน้นการตรวจเลือดหาเชื้อ
มากกว่าให้คนเข้าใจและ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ดำเนินชีวิต
- มุ่งเน้นสถานบริการพยาบาล

- เน้นป้องกันการถ่ายทอดเชื้อ
- ละเลยสิทธิทางเพศและสิทธิ
อนามัยเจริญพันธุ์

นโยบายด้านการส่งเสริมความรู้และการเรียนรู้

- มีคู่มือ-กระบวนการแบบเยาวชนเป็นศูนย์กลาง
- มีเครือข่ายเพศศึกษา (ครู-เยาวชนแกนนำ)
- เพศศึกษาเชิงบวกจากมุมมองเยาวชน

เพศศึกษา
ที่รอบด้าน

ไม่มุ่งควบคุม แต่มุ่งสร้างการเรียนรู้ที่รอบด้านและส่งเสริม
การตัดสินใจที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ

การพัฒนา
หลักสูตรและ
กระบวนการ
เรียนรู้

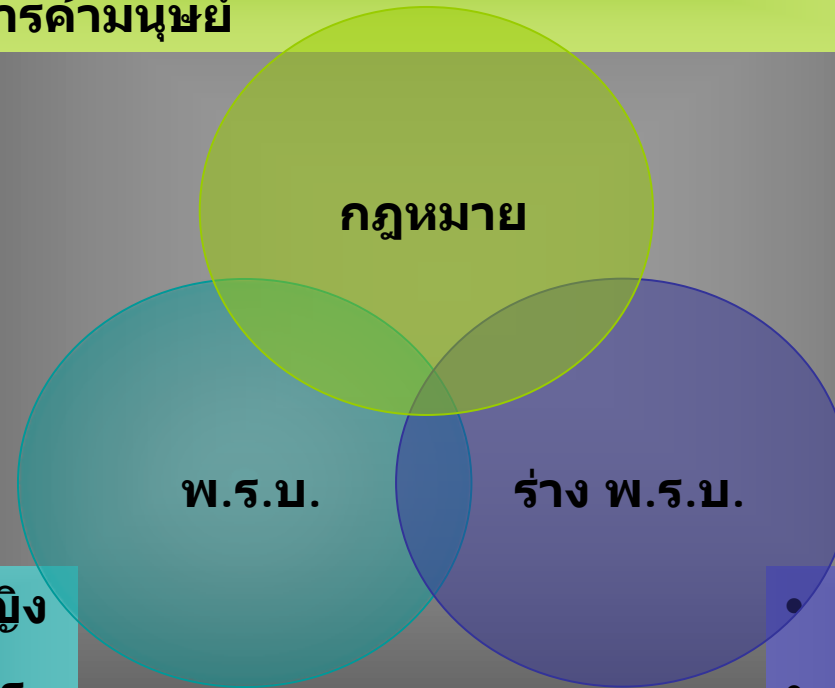
เครือข่าย
เยาวชนด้าน
เอดส์ฯ ไทย

- มีองค์ประกอบ
เพิ่มเติม แต่ยังไม่
รอบด้าน
- เน้น "A" & "B"

- ยอมรับความแตกต่าง
สร้างทางเลือก ไม่ตัดสิน
- ส่งเสริมทางเลือกเรื่อง
เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
และรับผิดชอบ

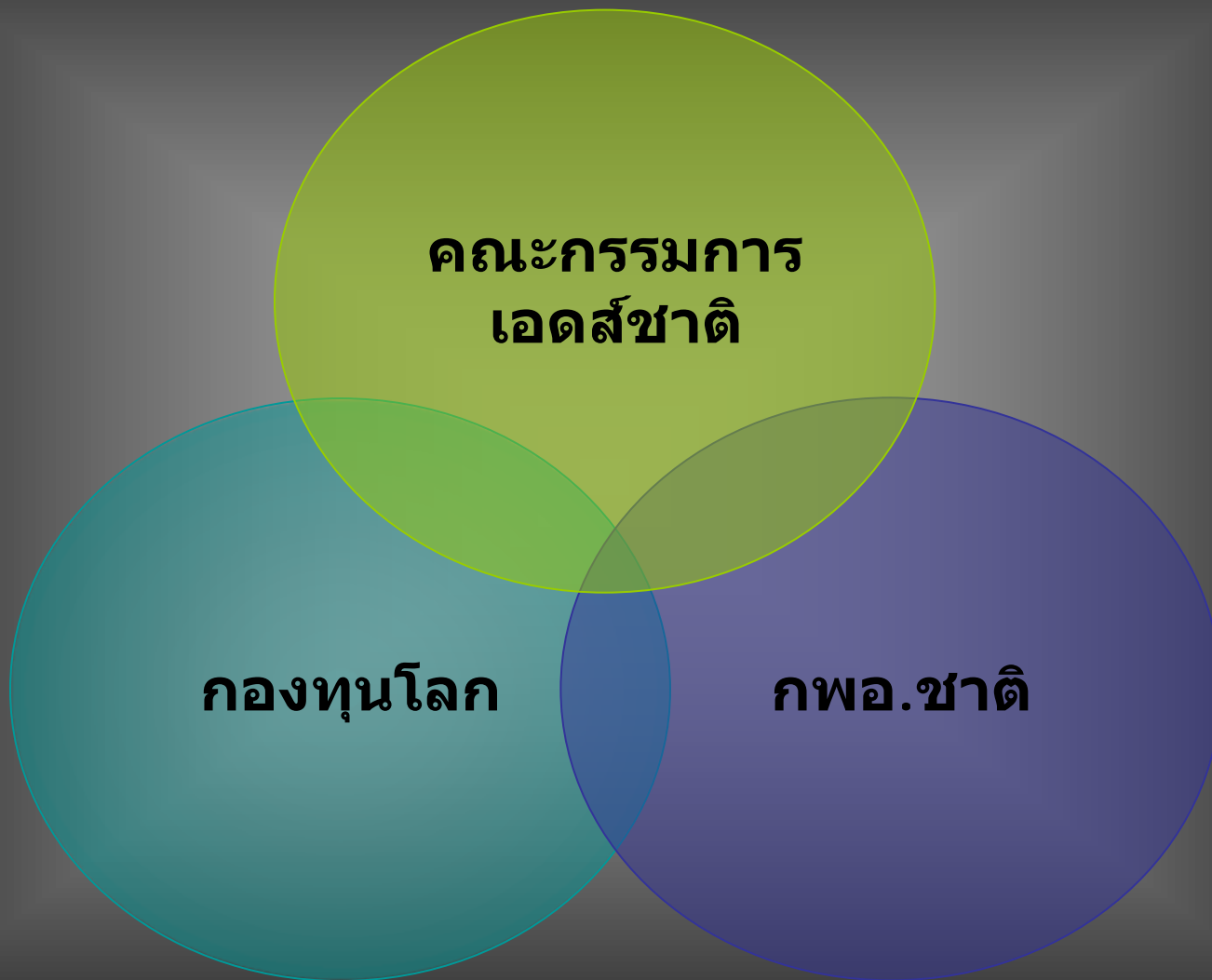
นโยบายด้านการส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิและการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

- คัดกรองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว
- การกระทำความรุนแรงทางเพศ (ข่มขืน)
- การค้ามนุษย์

- คำนำหน้านามหญิง
- สถานประกอบการ

- อนามัยเจริญพันธุ์
- ส่งเสริมโอกาสและความเท่าเทียมทางเพศ

III

ข้อเสนอแนะ

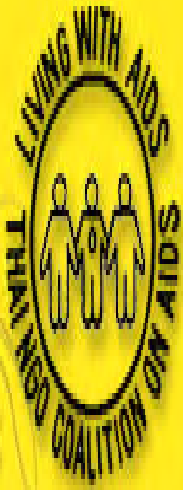

1. การดำเนินงานและจัดบริการสุขภาพที่ให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้มากขึ้น โดย
  - ยอมรับความแตกต่างหลากหลายของเพศ เพศภาวะ และเพศวิถี
  - ไม่ตัดสินว่าการดำเนินชีวิตทางเพศ และเพศวิถีที่แตกต่าง เป็นเรื่องผิด ถูก หรือทำให้คนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์น้อยลง
2. การส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้ให้บริการและผู้ดำเนินงานด้านเอดส์ให้สามารถจัดปรับบริการที่วางอยู่บนการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิด “การเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ที่รอบด้าน” อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งในและนอกระบบการศึกษา โดย
  - การพัฒนาศักยภาพ ทักษะของผู้สอน
  - สนับสนุนการพัฒนาแนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชน
2. การพัฒนาระบบบริการแบบครบวงจรเรื่องเพศที่เป็นมิตรกับเยาวชน
3. การรณรงค์ทางสังคมเรื่องเพศที่รอบด้าน ที่สร้างคุณค่าเรื่องชีวิตและการดำเนินชีวิต และสิทธิในการดำรงชีวิตทางเพศที่เป็นจริง
4. การส่งเสริมให้เกิด “การเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ที่รอบด้าน” ตามหลักการการคุ้มครองสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

1. ยุติการมองหรือเรียกคนเป็น “กลุ่มเสี่ยง” และ “กลุ่มเสี่ยงสูงสุด” ซึ่งนำไปสู่การตีตราและเลือกปฏิบัติ แต่ให้มีการดำเนินงานเพื่อทำความเข้าใจบริบทและเงื่อนไขที่ทำให้คนกลุ่มต่าง ๆ ตกอยู่ในภาวะด้อยอำนาจ โอกาส และทางเลือกในการดูแลป้องกันตนเอง
2. เลิกหรือยุติการกระทำต่าง ๆ ที่นำไปสู่การตีตรา แบ่งแยก กีดกันและเลือกปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมสิทธิในการเข้าถึงและได้รับบริการสุขภาพ ให้คนกลุ่มต่าง ๆ ได้สามารถดูแลและป้องกันตนเอง
3. การสร้างเสริมอำนาจให้คนกลุ่มต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมด้านสุขภาพ การศึกษา ที่อยู่อาศัย และการทำงาน

1. ให้มีการพัฒนานโยบายและแผนงานที่ครอบคลุมเรื่องการส่งเสริมสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายทางเพศ เพศภาวะ และเพศวิถี
2. มองการพัฒนานโยบาย แผน และมาตรการต่าง ๆ เพื่อการตอบสนองต่อปัญหาเอดส์ อย่างสัมพันธ์กับนโยบายและกฎหมายอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการปกป้องคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิทางเพศ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
3. คณะกรรมการเอดส์ชาติฯ ต้องทำหน้าที่ดูแล กำกับให้มีการดำเนินงานต่าง ๆ ที่รับรองสิทธิ ตามที่ได้มีการลงนามไว้ในปฏิญญาสากลต่างๆ
4. ให้มีการเฝ้าระวัง ติดตามปัญหาและผลกระทบอันเนื่องมาจากการตีตราและเลือกปฏิบัติในเรื่องทางเพศและเรื่องเอดส์ โดยการจัดตั้งคณะอนุกรรมการติดตามและกำกับการขจัดการตีตราและเลือกปฏิบัติ ขึ้นมาเพิ่มเติมเป็นอีกกลไกหนึ่งในโครงสร้างการขับเคลื่อนการตอบสนองต่อปัญหาเอดส์ของประเทศ

คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ (กพอ.)

-
เอดส์
-
หัวใจ
-
ปลอดภัย
-
เป็นสุข

สิทธิทางเพศ สิทธิด้านเอดส์ คือสิทธิมนุษยชน

ขอบคุณครับ